

Správa z C-C - apríl 2012

Zoznam použitých skratiek:

SPPK – Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

C-C – COPA- COGECA

EP- Európsky parlament

EK – Európska komisia

EÚ – Európska únia

ČŠ – Členský štát

SPP – Spoločná poľnohospodárska politika

FAO – Úrad Organizácie spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo

Geopa – Skupina C-C pre zamestnanosť

WTO – Svetová obchodná organizácia

G-20 – zoskupenie ekonomicky silných krajín

Mercosur – ekonomické zoskupenie krajín Južnej Ameriky

EFSA – Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Pracovná skupina ad hoc Kvalita a krátky dodávateľský reťazec 17. 4.

Príprava 1. panelu – zodpovedajúci rámec politiky:

Ide o rozhodnutia, ktoré nové opatrenia sú ponúknuté v rámci SPP (1. aj 2. pilier), ktoré pomáhajú miestnemu poľnohospodárstvu a malým farmám prežiť a podporiť rozvoj v rámci krátko potravinárskeho reťazca.

Mnoho krajín využíva rôzne schémy kvality, ako aj schémy informačné a propagačné. Rozšírenie poradenského systému fariem – poradenské služby do tejto formy hospodárenia na miestnej aj regionálnej úrovni.

Príprava 2. panelu:

Zjednodušiť prístup na trhu pre miestnu produkciu a farmárov.

C-C už niekoľkokrát podobnú iniciatívu podporila, vedie k lepším znalostiam výrobkov a prináša lepšiu návratnosť pre farmárov, ich družstvá a zlepšuje celkové dodávky na miestnom trhu. Zdá sa že tento spôsob predaja zodpovedá očakávaniam spotrebiteľov. Priamy predaj tak vytvára nový segment trhu, ktorý v mnohých prípadoch optimalizuje rozvoj sektoru na miestnej úrovni a prináša vyššiu pridanú hodnotu pre miestnych výrobcov. Družstvá zohrávajú v tejto forme distribúcie významnú úlohu, nakoľko sa zapájajú do organizácie miestnych trhov a budovaní ich štruktúry.

Zabezpečenie vysledovateľnosti produktov.

Farmári sú zodpovední za svoje produkty.

Príprava 3. panelu:

Otázky hygieny a bezpečnosti potravín. C-C si myslí, že výnimky alebo špecifické požiadavky nie sú potrebné, všetci sa podieľajú na bezpečnosti a chcú si zachovať dôveru spotrebiteľov. O špecifických opatreniach sa uvažuje len pre miestne spracovanie, kde ale musia byť dodržiavané základné pravidlá. EÚ by mala využiť sprievodcu pre dobrú hygienickú prax, v rámci ktorej dostávajú farmári praktické rady a služby k zabezpečeniu kvality výrobkov a ich bezpečnosti.

HACCP postupy platia pre farmárov, ktorí majú tiež spracovateľské aktivity, aj keď v menšom meradle.

C-C naďalej pri všetkých troch paneloch navrhuje detailnejšie pravidlá týkajúce sa hygieny pre miestnu produkciu a jasné vysvetlenie vzhľadom k malým formám predaja a produkcie. Je potrebné viac prihliadať na náklady a ziskovosť týkajúcu sa všetkých opatrení. K pravidlám oficiálnych kontrol by sa mali pridať zodpovedajúce opatrenia pre školenia pre malých farmárov.

Záver:

- C/C by zatiaľ chcela mať iba projekt spoločnej definície, nie nový certifikačný systém.
- C/C pripravuje zoznam, ktorý nebude obmedzený a v ktorom budú uvedené opatrná, ktoré zjednodušia vertikálne aj horizontálne zaradenie v rámci potravinového reťazca.
- okrem obchodu sem patria aj reštaurácia a hotely, ako aj školské jedálne.

Pracovná skupina hovädzie mäso 18. 4.

Výhľad produkcie a situácia na trhu.

Veľká Británia - ceny dobré, zníženie počtu dobytky.

Španielsko: dlhodobé sucho, pastviny sú zanedbané, ceny sú dobré - priemerne 3,6 Eur/kg. Problém ohlasovaním narodených teliat do 7 dní (horské oblasti).

Taliansko - situácia je horšia, produkcia sa znižuje, ako aj spotreba. Ceny vzrástli o 10-17%, ale marže farmárov sa znížili.

Portugalsko- veľké problémy, sucho, chýbajú krmivá, ceny sú stabilné.

Fínsko- stabilná spotreba, zvýšenie cien nie je dostatočné na pokrytie zvýšených nákladov - zníženie marží.

Írsko - ceny sú dobré, od decembra mierne zvyšovanie. Zvýšenie exportu a zníženie marží. Švédsko - navýšenie cien, stárnutie farmárov.

Dánsko- dobré ceny, ale spotreba klesla o 6% (nahradené hydinou a bravčovým)

Slovensko- stabilita, ceny za posledný mesiac mierne klesajú, farmári sú s priemerom 3,65 Eur/kg spokojní.

Maďarsko- bez zmien - ceny priemer EÚ

Litva- stabilná situácia, problém cien a dodávok olejnin.

Belgicko- ceny stabilné už niekoľko rokov. Spotreba sa znižuje.

Estónsko- trh dobrý, veľký predej dobytky do Turecka, ceny medzi 3 - 3,5€.

Polsko - rovnaká situácia, vysoké náklady, veľmi nízka spotreba hovädzieho na obyvateľa

Nemecko- situácia dobrá, vrátila sa dovera, ale zvýšil sa tlak spracovateľov. Spotreba mierne klesá

Rakúsko- ceny sa zvýšili o 12%. Ceny krmív sú vysoké (krmivá x ethanol), chýbajú krmivá bez GMO.

Vývoz do Nemecka. Ceny klesli o 3%.

Francúzsko: vysoké náklady, ceny krmív rastou neustále od 2008, V roce 2011 se rozdiel trochu znížil (ceny + 8%, náklady +4%).

Elektronická identifikácia:

Rokovania pokračujú pomaly, dánske predsedníctvo a EK mali niekoľko stretnutí, kde sa riešili problémy s dobrovoľným označením. EP pripravuje množstvo pripomienok.

Preprava zvierat - vychádza zo správy EK z novembra 2011 a čaká sa na pozície EP a Rady. EP ostro kritizoval túto správu a týka sa predovšetkým kontroverzných otázok. Pripomienky majú byť získané do začiatku mája, potom sa to má vrátiť na EK na spracovanie. EP chce obmedziť dobu prepravy zvierat na bitúnok (max. 8 hod), čo kritizujú krajiny, kde je koncentrácia veľkých bitúnkov a spracovateľských zariadení.

Inšpekcia - zatiaľ nie je pripravené nič pre bravčové, v rokovaní o hovädzom sa bude pokračovať až po doriešení bravčového.

Záver:

- začína byť jasný problém s dovozmi z Južnej Ameriky (výhodnejšie sú teraz obilniny a sója)
- EÚ už nepredstavuje taký podiel ako v minulosti - presun do Ázie
- EÚ stráca potravinovú nezávislosť.
- Chýbajú predpovede produkcie v rámci EÚ aj celosvetovo.

Pracovní skupina Rozvoj vidieka 23.4.

Zaoberala sa jednotlivými článkami návrhu - diskusia.

čl 8. tématické sub-programy

čl 15 - prevody znalostí - zatiaľ v teoretickej rovine iba. Poradenský systém pre farmárov využíva len okolo 5% fariem.

Čl. 17 kvalita - prostredníctvom výrobných organizácií a družstiev sa uvažuje o pokrytí nákladov na certifikáciu.

Čl 18 investície - fyzické

18a) zelený rast- dotatočná požiadavka C-C, vrátane propagácie zeleného rastu

20. zlepšenie prístupu mladých farmárov k fondom - rozvoj business na farme

28. Organizácie výrobcov - bez obmedzení iba pre malé a stredné podniky

29. agrienvIRONMENTálne opatrenia- tie, ktoré presahujú štandardy EÚ - kompenzácia dodatočných nákladov, prípadne straty príjmov.

30. organická produkcia - aj kompenzácie za vyššie náklady, predovšetkým v priebehu tranzitného prechodu z jedného typu produkcie na bio + FAS

33. LFA - väčšia pružnosť (návrh je o 10%). C-C chce min. 15%.

Svahy - návrh je na 15%, C/C by chcela zníženie na 9%.

Riadenie rizík - aký je najväčší podiel organizácií výrobcov a družstiev.

38. poistenie- plodín, živočíšnej výroby

39. vzájomné fondy

40. Nástroje na stabilizáciu príjmov.

46. Investície - do zavlažovania a riadenia vody (až 25% zlepšenie)

Zníženie spotreby vody

61 - Inovačné partnerstvo

62 - operačné skupiny.

Ďalšia diskusia o budúcnosti Európskeho inovačného partnerstva - zatiaľ len v teoretickej rovine.

Záver:

- V návrhu EK chýbajú detailné mapy a rámcový prehľad, ktorý by umožnil pracovať presnejšie (nielen s odhadmi) - revízia LFA by mala byť odložená a nemala by sa prejednávať v rámci reformy do r. 2020

- Je nevyhnutné zabezpečiť zodpovedajúce, uskutočniteľné a odôvodniteľné kritéria vymedzenia oblastí LFA.

Pracovná skupina Šlachtenie a reprodukcia dobytky 24.4.

Identifikácia dobytky:

Zástupca DG Sanco - Sergio Pavon - oboznámil o pokračovaní rokovaní (momentálne na úrovni ataché). Viaceré krajiny nie sú rozhodnuté ohľadom dobrovoľnosti označovania.

Klonovanie:

José Luis Dfélipe - prehľad pre poradnú skupinu potravinový reťazec a zdravie a ochrana zvierat.

Klonovanie a použitie mäsa zo zvierat k produkcii potravín bolo zastavené v marci roka 2011 a teraz EK skúma možnosti, ktoré by umožnili pokračovanie v r. 2013, čo sa však javí ako nepravdepodobné. Do konca tohto roka má byť hotová dopadová štúdia, kde sa rieši nielen otázka klonovania, ale aj potomkov klonovaných zvierat (1. generácie).

Uvažuje sa o 5 možnostiach:

- status quo

- určité schválenie so sledovateľnosťou a označením

- rovnaký postoj ako v závere správy EK z r. 2010 (obmedzené možnosti uplatnenia)

- rovnaký postoj + sledovateľnosť a označenie

- úplný zákaz.

Závery:

- EFSA má mať ku klonovaniu pripravený aktualizovaný dopad do konca júla.
- identifikácia dobytku – rozchádzajú sa názory ČŠ v otázkach dobrovoľnosti označovania

Konferencia – Družstvá ako prostriedok pre férovejší potravinový reťazec 25. 4.

Uskutočnila sa v rámci európskeho týždňa družstiev, ako aj celosvetového roku družstiev pod záštitou Organizácie spojených národov. Bola spoločným dielom Cogeca, Ekonomického a soc. Výboru a Euro-coop.

Družstevný sektor je jeden z najdynamickejších sektorov spoločnosti a orkom produktívnej činnosti predstavuje aj veľmi silné väzby medzi svojimi členmi a zlepšuje situáciu občanov.

Jednou z hlavných úloh je upozorniť na nerovnováhu v rámci potravinového reťazca zistiť spôsob, akým je možné k vyrovnaní dôjsť s pomocou novej reformy SPP

Príklady:

Fínsko – 75% obyvateľov sú členovia družstiev.

Belgicko – každá piata lekáreň je družstevná.

Poľsko – jedna osoba z troch býva v dome vlastníkom ktorého je družstvo.

Francúzsko- družstvá poskytujú prácu pre viac ako milión ľudí.

Nemecko – predovšetkým družstvá v sektore mlieka a družstevné banky viac ako 16 mil. Členov.

Taliansko – 50% agropotravinárskeho sektoru je riadeného družstvami a okrem toho je v sektore služieb viac ako 34000 ďalších družstiev.

UK- družstvá sa sústreďujú predovšetkým na distribúciu produktov „Férového obchodu“ ale silné sú aj mliekárenské družstvá.

Družstvá prenikli do služieb – ponúkajú alternatívu pre špecifické požiadavky – sú protiváhou pre veľké podniky, ktoré menšie ignorujú.

Paolo Bruni, prezident Cogeca sa v záverečnom prejave vyjadril, že družstvá trvalo zohrávajú zásadnú úlohu pri zlepšovaní situácie na trhu. Umožňujú farmárom organizovať sa a mať lepšiu pozíciu pre získanie vyššej pridanej hodnoty. Cogeca zastupuje 38 000 družstiev s ročným obrátom viac ako 360 mld. Eur, ktoré zamestnávajú 660 tis. ľudí v sektore.

Workshop – Potravinový reťazec 26. 04.

Distribúcia a obchod sa stále bránia a využívajú aj spotrebiteľov na ochranu svojich záujmov. Chýba snaha zo strany EK aj väčšiny zúčastnených o legislatívny rámec, ktorý by bol povinný, pretože dobrovoľné pravidlá sa väčšinou ignorujú alebo nedodržiavajú.

Medziprofesijné organizácie – vyjadril sa k nim Dantin.

Vyjednávajú kvalitu kontraktov, lehoty splatnosti, pripravujú základ pre rokovanie. O cene sa nedá hovoriť bez definície kvality. Zostáva otázkou aké pravidlá uplatniť rovnako vo všetkých ČŠ.

Je potrebné riešiť neštandardné vzťahy medzi partnermi reťazca. Navyše chýba prehľadnosť tvorby cien, poľnohospodársky trh je veľmi roztrieštený.

Problémy:

V mnohých krížiach mechanizmus nefunguje, niekde fungujú len obmedzene. Mechanizmy nie sú efektívne, všetko závisí na nedokonalých zákonomoch o konkurencii. Problematické je dokázať dominantné postavenie, obavy z odpłaty zo strany distribúcie. Jedným z možných riešení by mohlo byť stanovenie obmedzenia pre riešenie neférových praktík. Ďalšou z možností je Kódex férového správania a najlepších obchodných praktík.

Zástupca SPPK sa pýtal, či sa vôbec pripravuje právny text. Odpoveď zo strany EK bola že zatiaľ nie. Autoregulácia však zrejme nič nezachráni.

Závery:

- veľa poslancov EP ani nevie na čo sú spoločná organizácia trhu alebo organizácie výrobcov a akým spôsobom by sa mal sektor riadiť
- dobrovoľné pravidlá nefungujú, ak s nimi nie je spojená kontrola a postihy
- je potrebné mať pravidlá, ktoré umožnia vylúčenie nekalých praktík.

Pracovná skupina Daňové a legislatívne otázky 27. 4.

Hlavným bodom bol pripravovaný návrh EK k revízií DPH. V rámci tejto revízie ak bude návrh prijatý a schválený radou, dôjde k dosť podstatným zmenám pri ohlasovaní DPH, výbere EPH a možno aj jednej sadzbe DPH pre všetky členské krajiny.

Štandardizácia povinností DPH.

Štandardná deklarácia DPH od r. 2013. Od roku 2015 by navyše úrad pre výmenu informácií a EÚ mali zriadiť DPH web portál. Zatiaľ neexistuje rámec pre centrálnu DPH na úrovni EÚ. K tomu by malo pomôcť vytváranie fóra pre DPH, ktoré by malo prispieť k zlepšeniu systému. Uvažuje sa aj o zmene základu zdaňovanie (v EÚ sa požída DPH z 53% základu a v Austrálii alebo na Novom Zélande až zo 100% základu). To je pre rozpočet EÚ lákavé, ale väčšina krajín nie je ochotná k takémuto riešeniu pristúpiť.

Revízia znížených sadzieb je jedným z hlavných pozmeňovacích návrhov. Väčšina krajín chce jednotné sadzby. VB však má napríklad pri mnohých produktoch nulovú sadzbu (napr. Detské topánky) a týka sa to mnohých poľnohospodárskych produktov.

Záver:

- C/C je za zjednodušenie systému DPH – povedie k značnému zníženiu administratívy
- podľa C-C je návrh na modernizáciu celého systému vítaný, predovšetkým čo sa týka systému výberu DPH – zatiaľ sa však nevie, či sa bude vyberať tam, kam tovar pôjde, alebo tam kam pôjde faktúra
- C-C je proti akýmkoľvek úpravám nižších sadzieb pre farmárov
- C-C si myslí, že nový systém bude lepšie vybavený pre boj s podvomi a uľahčí obchod vo vnútri EÚ.

Vypracoval: Odbor poľnohospodárstva a služieb SPPK, apríl 2012

©Copyright SPPK; kopírovanie a ďalšie šírenie je možné len so súhlasom SPPK